

V Międzynarodowa Konferencja nt. scaleń gruntów, Kraków, 14 września

SCALAĆ SPRAWNIE

– Musimy wypracować wydolny model kompetencyjny i prawny scaleń gruntów. Możliwy jest transfer do Polski sprawdzonego prawodawstwa – apelował członek Zarządu Województwa Małopolskiego dr Stanisław Sorys podczas międzynarodowej konferencji poświęconej problematyce scalania gruntów. Jej uczestnicy dyskutowali na temat potrzeby zmian krajowego prawa w tym zakresie. Przykładami dobrych praktyk dzielili się goście z zagranicy – Szwajcarii i Niemiec.

FOT. ANNA WARDZIAK

ANNA WARDZIAK

Witając grono praktyków z kraju i zagranicy, dr Sorys podkreślał, że scalanie jest szczególnie ważne dla Małopolski, gdzie rozdrobnienie gruntów jest wyjątkowo duże. – Środki finansowe, które zostały przeznaczone na prace scaleniowe w Polsce w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-13, pozwolą na zrealizowanie zaledwie 3 proc. potrzeb w tym zakresie. Mogą więc objąć ok. 120 tys. ha użytków rolnych przy zapotrzebowaniu szacowanym na ok. 4 mln ha! Dlatego istotne jest, żeby dobrze je wykorzystać – zaznaczył Stanisław Sorys.

Sprawnie funkcjonujące modele instytucjonalne i prawne prac urzędniczo-rolnych przedstawili goście z zagranicy. Swoimi doświadczeniami dzielili się przedstawiciele szwajcarskiego kantonu Graubünden, niemieckiej Turynгии i Bawarii (w tym jej północno-zachodniej części – Dolnej Frankonii – która pod względem wielkości gospodarstw jest zbliżona do Małopolski).

W Szwajcarii – jak mówił Aurelio Casanova, prezes Szwajcarskiego Stowarzyszenia Rozwoju Obszarów Wiejskich – strategiczny nadzór nad projektami scaleń prowadzi Związek Kantonów. Każdy z kantonów nadzoruje projekty od strony organizacyjnej i prawnej, pro-

wadzi negocjacje, odbiory. Beneficjentami scaleń mogą być pojedyncze osoby, stowarzyszenia producentów, właściciele nieruchomości czy gminy. Projektów nie realizują organy administracji, ale firmy wyłaniane w 2-stopniowych przetargach.

W Niemczech – zarówno w Bawarii, jak i Turynгии (o czym przekonywali przedstawiciele tamtejszych instytucji, m.in. Maximilian Geierhos, Knut Rommel, Michael Kuhn czy Josef Zedler) – stowarzyszenia uczestników scaleń i wymiany gruntów są głównymi inwestorami w postępowaniu urzędniczo-rolnym, odpowiedzialnymi za realizację dróg rolnych i urządzeń melioracyjnych. Ponadto zajmują się one sprawami finansowymi. Natomiast w Polsce Rada Scalenkowa jest jedynie ciałem doradczym i nie posiada umocowania prawnego. Jej funkcją jest tylko opiniowanie zastrzeżeń do projektu scalenia oraz do szacunku gruntów składanych przez uczestników postępowania. Zwrócono więc uwagę, że istnieje u nas potrzeba ustawowego umocowania dla nowej formy prawnej rady scalenkowej jako stowarzyszenia uczestników scalenia.

Podczas spotkania mówiono też o tym, że występuje w naszym kraju pilna konieczność uproszczenia procedur prawnych związanych z postępowaniami odwoławczymi w ramach scaleń. W grę wchodzi albo procedura cywilnoprawna, albo rozwiązanie podobne do specustawy drogowej. Sądnie powinny mieć możliwości uchylania decyzji scalenkowej, bo to kompletnie blokuje proces scalania. Powinny

móc jedynie zasądzić należne odszkodowanie. Podkreślano potrzebę przesunięcia kompetencji w zakresie scaleń gruntów: prowadzącym scalenia powinien być marszałek województwa, a beneficjentem samorządy gminne, a nie – jak to jest obecnie – starostwo. Wspomniano o potrzebie przekształcenia WBGiTR-ów w instytucje administrujące, a nie wykonujące scalenia, a także o systematycznym dopuszczaniu do wykonywania technicznych prac geodezyjnych innych podmiotów.

Komisja wnioskowa konferencji w najbliższym czasie ma wypracować tezy do zmian legislacyjnych w zakresie scalania gruntów, które zostaną przekazane do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W jej składzie znaleźli się: Gustaw Korta (p.o. geodety województwa małopolskiego), dr hab. Franciszek Woch (IUNG w Puławach), Waldemar Dziedzic (dyrektor Krakowskiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych), a także prezes Towarzystwa Rozwoju Obszarów Wiejskich Jacek Pijanowski.

W konferencji zorganizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego uczestniczyło ponad 150 osób, m.in. przedstawiciele instytucji związanych ze scalaniem i samorządów wszystkich szczebli, wyższych uczelni oraz organizacji pozarządowych. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: minister rolnictwa i rozwoju wsi Marek Sawicki, marszałek województwa małopolskiego Marek Sowa i rektor Uniwersytetu Rolniczego prof. Janusz Żmija. ■